

Lathund för studenter – fallbaserad undervisning

Första gången en ny grupp träffas

- **Presentation.** Studenter och handledare presenterar sig för varandra.
- **Diskussion om basgruppens arbete.** Studenter på T1 och T2 besvarar först frågorna i ett särskilt formulär individuellt. Gruppen går därefter igenom frågorna, tillsammans med handledaren, och enas om det arbetssätt som man vill ha i gruppen. I nybildade grupper från T3, diskuteras hur samarbetet har fungerat i tidigare grupper och den nya gruppen sätter upp sina mål för hur de vill arbeta. Förslag på frågor att ta upp är t ex tidshållning och mobilanvändning, hur man stimulerar allas aktivitet och engagemang i gruppen och hur man konstruktivt utvärderar gruppens arbete, inklusive handledarens roll.

Arbetsgång under basgruppsmöte med fallstart

- Läs igenom fallet. Om det finns oklarheter eller nya termer i falltexten och ingen i gruppen vet, be handledaren förklara kort. (1–2 min)
- Ur gruppen utses en sekreterare som strukturerar diskussionen på tavlan.
- **Identifiera och lista fenomen/företeelser/nyckeluppgifter/triggers** i fallet till vänster på tavlan. (5–10 min)
- Om listan är lång kan gruppering göras utifrån gemensamma nämnare såsom tidsförlopp eller fysiologiska och patofysiologiska processer m.m.
- **Diskutera listan på företeelser** under rubriken "Vad tror vi oss veta?". Gå igenom listan punkt för punkt. Fördjupa genom diskussion av mekanismer och försök hitta gränsen för vad gruppen kan om varje punkt i listan. Om fallet har en fortsättning (oftast fall under kliniska block) och/eller flera delar, bearbetas alla delar innan diskussionen avslutas. Diskussionen är den viktigaste delen av fallstarten och bör dominera tidsmässigt. (25–30 min)
- **Formulera inlärningsmål/lärandefrågor** utifrån det som diskuterats. Målen ska vara rimliga och relevanta, helst i form av engagerande frågeställningar som anknyter till fallet. Frågorna kan med fördel vara specifika men för att kunna besvaras ska de innebära omfattande studier. Kontrollera att alla menar samma sak med de enskilda målen och att alla skriver ned samma frågeställningar.
- Identifiera tillgängliga resurser (föreläsningar, laborationer, böcker, ev webbresurser mm).
- Bidra aktivt till en muntlig **utvärdering av gruppens arbetsprocess**, inklusive din egen och handledarens arbetsinsats, vid slutet av helt basgruppsmöte (se nästa sida). (5–10 min)

Arbetsgång under basgruppsmöte med fallavslut

- Börja med att berätta för varandra: Vilka källor har använts? Hur värderas källorna? Gick det bra att få frågorna belysta? Hur mycket tid har behövts för att hitta svar på frågorna? (2–3 min)
- **Repetera inlärningsmålen/lärandefrågorna.** Skriv upp målen på tavlan (kan göras i väntan på att gruppen samlas) och gör en tidsdisposition för mötet. Prioritera vad som ska diskuteras utifrån vad som upplevs som centralt eller har varit svårt/oklart. (2–4 min)
- **Diskutera** den inhämtade kunskapen. Finns oklarheter? Vad behöver diskuteras ytterligare? Man hinner inte redovisa allt som alla läst, utan fokus bör vara på det som varit svårast att förstå och få grepp om samt det som är mest centralt i fallet. Diskutera och förklara för varandra! Tillämpa gärna inhämtade kunskaper på det aktuella fallet eller på liknande

situationer. Detta är tyngdpunkten i fallavslutningen. I vissa fall finns en fortsättning på fallet som diskuteras under fallavslutet. (25–30 min)

- Är det någon fråga som inte kan besvaras? Skriv ned oklarheter. Identifiera resursperson eller källa att konsultera, alternativt formulera "muddy points" inför uppföljningsföreläsning. Bestäm vem i gruppen som tar upp kvarstående frågor och hur det återkopplas till gruppen. (3-5 min)
- **Utvärdering av fallet.** Handledaren ger gruppen en blankett, och gruppen enas om en utvärdering av fallet. Blanketten återlämnas till handledaren. (3–4 min)
- Efter ett fallavslut följer ofta start av ett nytt fall. **Arbetsprocessen utvärderas** i så fall därefter, dvs. vid slutet av helt basgruppsmöte. Se nedan samt ovan under fallstart.

Avslutning av ett basgruppsmöte

Studenterna och handledaren utvärderar muntligt hur arbetet bedrivits under basgruppsmötet. En rundgång kan alternerande fokusera på evaluering av någon särskild frågeställning såsom hur de olika stegen i arbetsprocessen fungerat eller hur handledaren och gruppens deltagare har bidragit till arbetet. I vissa fall finns det anvisningar till handledaren om ett visst fokus.

Ersättningsuppgift – när och hur?

Vid missat basgruppsmöte ska ersättningsuppgiften i första hand vara att hålla en kort muntlig presentation för basgruppen vid nästkommande möte. Ämnet för ersättningsuppgiften bestäms av handledaren eller av handledaren i samråd med basgruppen. Om muntlig ersättningsuppgift ej kan genomföras, exempelvis efter sista fallavslutet på kursen, ska studenten skriva ett PM enligt anvisning från handledaren.

Hur utnyttjas arbetsättet bäst?

- Var aktiv – både i diskussion och lyssnande!
- Kom påläst och väl förberedd till basgruppsmötena.
- Tänk på att arbeta efter den gemensamma överenskommelsen.
- Hjälプ till att effektivisera genom att göra diskussionen fokuserad och relevant
- Försök alltid att i diskussionen av förklaringar nå fram till gränsen för din kunskap: vad vet du redan och vad behöver du lära?
- Diskussionerna är till för att skapa de frågor du vill ha svar på – att skapa "mentala krokar" för lärandet. Var frikostig med dina egna funderingar och visa intresse för andras.
- Basgruppsmötena är bara en liten del av arbetet med ett fall. Huvuddelen av lärandet sker mellan basgruppsmötena.

Vad är vinsten med att arbeta fallbaserat?

- Att lärandet sker utifrån en verklighetsbaserad helhet, så att kunskaperna från början infogas i ett sammanhang.
- Arbetsättet premierar förståelse av stoffet, inte bara utantillärande.
- Integration mellan ämnesområden blir naturlig.
- Basgruppsmötena förbereder för yrkesrollen genom att likna framtida "falldiskussioner" om patientproblem eller forskningsproblem.
- Ett självständigt lärande, större eget ansvar.
- Utvecklar kommunikationsförmågan.
- Ett professionellt förhållningssätt, genom att du identifiera styrkor och svagheter hos dig själv i relation till de krav som arbetet i basgruppen innebär.